

Méně známé ovocné druhy (6)

Plody méně známých ovocných druhů mají vysokou nutriční hodnotu (významné obsahy flavonoidů, minerálů a podpůrných látek), mají pozitivní vliv na zdraví člověka a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů a životních procesů, často jsou využívány též v kosmetickém, farmaceutickém a potravinářském průmyslu. Druhy jsou nenáročné na pěstitelské technologie.

RAKYTNÍK ŘEŠETLÁKOVÝ (*Hippophae rhamnoides* L.)

Význam pěstování:

- plody jsou velmi hodnotné, obsahují vysoký obsah vitamínu C 300-1 200 mg. 100g⁻¹, vitamíny A, B1, B2, B3, E, P, vysoký je obsah cukrů, kyselin, tříslovin a silic
- významný je rakytníkový olej, má cenné farmakologické vlastnosti

Stanovištní podmínky:

- vyžaduje otevřená stanoviště s dostatkem srážek
- vyznačuje se vysokou adaptabilitou na ekologické a geografické zvláštnosti stanoviště
- snáší i hluboké poklesy teplot
- vhodné jsou půdy písčité s dostatkem vápníku

Odrůdová skladba:

- Altajská novinka • Dar Katuni • Leicora • Hergo • Olejová • Vitaminová • Zlatý počátek • Polmix

Výsadba a ošetřování:

- pěstujeme ve tvaru keří nebo kmenném tvaru
- spon 4,0-5,0 x 2,0-3,0
- zařazujeme samčí a samičí rostliny v poměru 1-2:10
- meziřadí ošetřujeme černým úhorem nebo zatravníme

Sklizeň, zpracování:

- plody sklízíme koncem srpna, začátkem září
- plody musí být vybarvené, tuhé, sklízí se ručně, otrháváním, hřebeny, v zahraničí vysavači
- slouží pro přípravu různých konzervářských výrobků, především pro kvalitní džus
- výrobky se používají i pro léčebné účely

RŮŽE DUŽNOPLODÁ (*Rosa pommifera* Herrm.)

Význam pěstování:

- plody jsou důležitou surovinou pro zpracovatelský průmysl, obsahují 47% pečiček, 23% dužniny, 30% vody, vysoký je obsah vitamínu C 840 mg. 100 g⁻¹, provitaminu A β-karoten 11 000 μg. 100 g⁻¹, obsahuje vitamíny P, B, K, flavonoidy
- mimořádně vysoká je odolnost vůči nízkým teplotám v zimě

Stanovištní podmínky:

- patří mezi nejskromnější druhy
- lze ji pěstovat v podhorských až horských oblastech s kamenitými půdami s neutrální až alkalickou reakcí
- nevhodné jsou těžké jílovité a nepropustné půdy s vysokou hladinou podzemní vody

Odrůdová skladba:

- Karpatia – plody lesklé, porostlé chloupky, plodí ve shlucích, vyniká úrodností, velikostí plodů, vysokým podílem užitečné části

Výsadba a ošetřování:

- nejčastější je tvar keře
- spon 3,0 x 1,5-2,5 m
- po výsadbě hluboký řez, zapěstujeme keře se 7-9 výhony
- odstraňujeme 4-leté kosterní výhony těsně nad zemí
- pravidelně prosvětlujeme a zmlazujeme

Sklizeň, zpracování:

- sklízíme koncem srpna, začátkem září za suchého počasí, plody tmavě červeně zbarvené, nepoškozené, čisté
- z plodů se připravují marmelády, pasty, džemy, rosoly, šťávy, sirupy, vína

ZIMOLEZ JEDLÝ – KAMČATSKÉ BORŮVKY (*Lonicera edulis* Turcz.)

Význam pěstování:

- poskytuje rané ovoce
- plody se využívají jako čerstvé nebo se konzervují, obsah sušiny 10-14%, cukry 3-10%, pektiny 1,1-1,6%, vit. C 50-130 mg. 100 g⁻¹, vit. A β-karoten 300 μg. 100 g⁻¹, vit. B, min. látky, barviva
- vyznačuje se mrazuodolností

Stanovištní podmínky:

- vyžaduje vlhčí půdy s dostatkem humusu a minerálního hnojení
- půdní reakce slabě kyselá až neutrální
- je světlomilnou rostlinou

Odrůdová skladba:

- v nabídkách množitelů firem se nejčastěji vyskytují „kamčatské borůvky“ bez udání odrůdy
- Altaj • Amur • Modrý Triumph • Remont • Helfštýn • Zoluška

Výsadba a ošetřování:

- pěstujeme ve tvaru keří
- výsadba do řad, spon 2,0 x 0,8-1,5 m
- vhodná je nastýlka – drčená kůra, netkaná textilie
- později odstraňujeme řezem staré partie

Sklizeň, zpracování:

- sklízí se postupně, zralé plody opadávají
- plody jsou velmi atraktivní, zpracovávají se mražením, sušením, konzervováním, nejchutnější jsou čerstvé

EVROPSKÁ UNIE

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Evropa investuje do venkovských oblastí

Program rozvoje venkova

Libor Dokoupil, Radoslav Vlk, Petr Salaš

Ústav šlechtění a množení zahradnických rostlin, Zahradnická fakulta v Lednici, Mendelova univerzita v Brně

● MENDELU
● Zahradnická
● fakulta
●